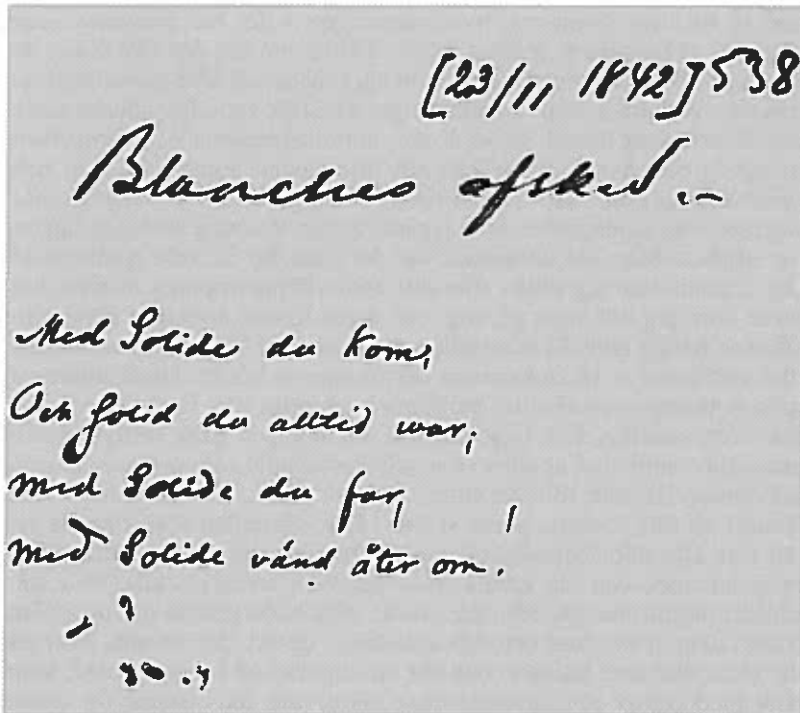

36 DIKTHÄLSNING AV A. BLANCHE TILL J. V.
SNELLMAN 23.XI 1842
HUB, JVS handskriftssamling

37 Z. HÆGGSTRÖM – J. V. SNELLMAN 26.XI 1842
HUB, JVS handskriftssamling

Stockholm, d. 26 Nov. 1842.

Käre Broder!

Hvad hade vi felat, att Du skulle undandraga oss dina sista ögonblick här i Stockholm? Jag blef i högsta grad förvånad, när jag af ditt kära brev fick erfaras, det Du varit här på Söder hela dagen, under det vi uttömde oss i gissningar, huru långt Du skulle avancerat i snöyran och tjockan, som då var. – Du hade flaggen att passa på, det är sannt; men någon stund hade Du väl ändock kunnat komma ifrån. – Imellertid är det nu bra som det är: Gud ske lof, att Du väl och vackert kom ut ur skärgården! – Onsdagen och Thursdagen f. m. hade Du god vind, fast den var maklig. Thursdagen på e. m. slog vinden om på N(ord) O(stlig), och på afton hade vi en förfärlig hafstöcken Fredagen, Lördagen och Söndags f. m. var motvind. Söndags middagen gick vinden öfver till vestlig och höll i hela gårdagen, till dess han i morse hade gått öfver till full ostlig, men på f. m. vridit sig söderut, så att vi nu ha full sunnan med regn och snöglopp. Huru ni haft det i sjön, kunna vi ej veta, men gissa, det varit någonsnär lika, med blott litet friskare vind, än här varit, hvarföre ock Arvid trodde er vara framme redan i Lördags; men jag

40

50

har min Thomas och upphör icke att observera på flaggen, förrän jag vet, att Du är framme, Jag talar nu icke vidare, om hvad här förfallit hemma, sedan vi måst sakna ditt kära umgänge; ineliggande bref skola ge dig ett tämligen fullständigt begrepp om tillståndet hos stora och små. En är att beklaga, hon, som icke skrifvit; jag trodde aldrig, det stod så till, fast hvem vet, hvad som ligger i det här paquetet, som Mamma, så försegladt, lemnat mig? – Får se, om Du der icke finner en liten lapp äfven från henne, som trott sig ej böra och icke kunna skrifva, men nu, blott Bror, den öppenhjertige, icke fick veta det, kanske ändå
 10 låtit öfvertala sig dertill. Ja, så är det, utan hemligheter och gömställen att pyssla om, har qvinnan icke allt rätt, såsom hon vill ha det; och Syster känner mig, lika väl som Eva, och de göra väl i att icke besvära mig med sina hemligheter, som jag aldrig kan lära mig att lägga någon vikt uppå. – Men om domestica var det icke, jag nu ville språka med Dig. Likväl, innan jag skiljes från ditt bref, vill jag upptaga en reflexion derur, som jag tillämpat på mig, och ingen finnes, som icke alltid kan tillämpa på sig sjelf. Vi veta sällan, huru godt vi hafva det, och sällan eller aldrig äro vi så tacksamma derför som vi borde. Detta utgör ett stående thema, som vi alltid påminna hvarandra om, Eva och jag; och
 20 den stora sanning, som ligger deruti, har mången gång nedtystat och smekt till sömns eller upplöst i ren och from glädje våra ömsesidiga små bekymmer, de små som de stora, En stor skatt, som vi kanske icke förstått att rätt värdera, hafva vi haft i Dig; saknaden skall lära oss att rätt från alla sidor betrakta det goda, Du gjort oss genom exemplet af en så lefvande och ren kärlek, som din varit emot oss alla. Så t. ex. hvilken högtid har Du icke nu beredt våra barn genom det nöjet Du skänkt dem af ditt bref och den anledning, de der fått att alla, hvar på sitt sätt tolka sina känslor; det blir en minnesstod i deras lefnad, som
 30 skall med eldiga och lefvande drag alltid vara närvarande för deras hjertan och i mången vigtig stund verka på dem upplysande och befriande. – Gud välsigne och belöne Dig, Broder Snellman, för allt det goda, Du gjort mitt hus, och var öfvertygad derom; att jag skall bevara det i ett tacksamt minne! – Men nu till andra saker!

Hegelska Philosophien har att vänta stora triumpher och segerrik framgång i Sverige. Samma dag, Du reste härifrån, utkom i Bokhandeln från Hiertas tryckeri: *Inledning till Föreläsningarne om Hegelska Philosophiens Betydelse uti den Christna Religionen af D:r Philip Marheineke. Öfversättning med Företal af Fredrik Georg Afzelius.* – Af samma öfversättare utkommer på Nyåret från mitt Boktryckeri *Populär Framställning af Hegelska Philosophien, uti Bref till ett Fruntimmer. Af D:r Karl W. E. Mager.* – Om Måndags afton, då Du ännu låg här i hamnen, och jag just höll på att sluta den interessanta skriften af Marheineke, fick jag Afzelii bref med tillbud om förslaget och den underrättelsen, att han nästa termin skulle börja sina föreläsningar öfver Hegelska Philosophien och derförinnan ville hafva den der lilla lärkmaten att bjuda sina Novities. Uti sitt svar på mitt bref, säger Afzelius, att nu eller aldrig skall Hegelska Philosophien här göra sig gällande. – Om din skrift nämde han intet, utom det han i allmänhet åberopade mitt förläggarskap af dina arbeten, som stå i samband med
 40 Hegelska Philosophien, såsom en anledning till sin förfrågan. – Men nu, Hegelska Philosophien för fruntimmer! Hvad skall det blifva utaf? Jag föreslog borttagandet af adressen; men Afzelius finner ingenting anstötligt deruti, och att Svenskarne väl kunna tåla vid det lilla salt, som kan ligga deri, att en i Tyskland för fruntimmer skrifven bok på fullt allvar bjudes oss karlar här i Sverige. Kritiken kan vara rättvis;

men, huru den kommer att verka på afsättningen, det blir en annan fråga. Likväl kunde möjligtvis det allmänna talet om svärbegripligheten af din Elementarcurs hafva grundlagt någon nyfikenhet på den stora Obegripligheten, en nyfikenhet, som bör anse sig välbetjent med att få läsa, hvad ett fruntimmer kan hafva tålt vid att läsa. – Jag var i går opp till Hierta för att fråga honom, huruvida Marheineke var skicka(d) till Finnland; jag hade eljest ämnat skicka dig boken med dagens post; men nu var hon expedierad redan den 11 Dennes, så att Du kan få läsa den interessanta boken i Helsingfors. – Hierta förekom min anhållan med löfte att recensera eller anmäla din Statslära; han ämnade bestrida ditt påstående om domares utväljande af menigheterna och åberopade till stöd för sin sats Rådmännes här i Stockholm och andra Svenska städer utväljande af Borgerskapet; hvaraf man icke skulle hafva erfarit någon olägenhet. Så snart något förljudes från ena eller andra hållet, skall jag icke vara sen att derom berätta. Hittills är allt tyst, så mycket jag vet. En obehaglig nyhet fick jag i Söndags höra i kyrkan: Hellsténs Boktryckeri är taget i beslag för skuld; han har nu icke mera stil i behåll, än att han kan sätta upp Freya; som ock förmodas skola upphöra med årets slut, emedan nu skyndas med att få numertalet komplett till Julen.

10

20

Din Vän Z. H.

P. S. Jag längtar att få höra, det Du är lyckligen och väl kommen till de Dina, och att Du af höga Vederbörande blifvit så emottagen, som Du har skäl att vänta. – Statslärans öde hos Censuren blir ett viktigt prognosticon. – Huru finner Du ungdomen nu efter 2 års frånvaro? Från Looström, Afzelius, Carlén många hjertiga helsningar! Jag träffade dem alla i Måndags och talte med dem om din resa.

30

38 E. E. C. HÆGGSTRÖM – J. V. SNELLMAN 28.XI
1842
HUB, JVS handskriftssamling

Stockholm d. 28 November

Goda Farbror Snellman!

40

Det var mycket roligt att få underättelse om hur Farbror kommit fram till Sandhamn. I Måndags morgon när vi vaknade så berättade Anna att Farbror hade gått, men ifall att det inte var Nord vest skulle Farbror komma åter, vi väntade med caffè till klockan 9 men då ingen Farbror Snellman kom måste vi dricka vårt caffè ensamna. Det smakade ej bra, vi tänkte blott med sorg och saknad på vår goda Farbror som nu lemnat oss som säkert med oro och saknad i sitt ömma goda hjerta äfven tänkte på oss, sina stora och små vänner, huru vi skulle gråta och längta förgäfves efter Farbror. När skall jag mer få bjuda Farbror något, eller pussa och klappa Farbror, eller få sitta på Farbrors knä och höra och se Farbror så god och glad, kalla mig Gumman Noach. Ingen Farbror blir så mot oss mera vi få blott minnas att vi haft *en sådan* och det är Farbror Snellman som jag aldrig skall glömma ej heller de goda lärdomar jag och mina Syskon fått af Farbror. Tack söta Farbror för hälsningarna i Pappas bref det var så

50